

Przebudowa budynku Chirany na potrzeby Centrum Usług Społecznych i Centrum Wspierania Aktywności Obywatelskiej

W trakcie prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji zdefiniowano szereg problemów społecznych, które można rozwiązać dostarczając usługi społeczne odpowiadające na potrzeby w zakresie integracji mieszkańców i poprawy jakości ich życia. Szczególnie mocno akcentowane są potrzeby działania w obszarach (kierunkach):

1. Wolontariat i aktywność społeczna.
2. Integracja osób pełnosprawnych z niepełnosprawnymi oraz integracja międzypokoleniowa.
3. Wszechstronne wsparcie rodzin.

W przyjętym GPR zaplanowano zorganizowanie dwóch uzupełniających się ośrodków tj. Centrum Usług Społecznych i Centrum Wspierania Aktywności Obywatelskiej.

Działalność Centrum Usług Społecznych odpowiadała by na potrzebę zacieśniania współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz pomocy i integracji społecznej. Utworzenia miejsca w którym prowadzona byłaby różnorodna działalność pozwoliłoby na lepszą koordynację oferowanego wsparcia, takiego jak: poradnictwo psychologiczne, prawne, usługi integracji społecznej i zawodowej, terapii i interwencji kryzysowej, oraz organizacji czasu wolnego dla różnych grup.

W jednym miejscu będą świadczone usługi, adresowane nie tylko do odbiorców pomocy społecznej tak aby zbudować pozytywny wizerunek miejsca, w którym mieszkańcy mogą otrzymać niezbędne wsparcie ale również rozwijać swoje potencjały i uzyskać pomoc w podejmowaniu aktywności.

Istotną rolą będzie integrowani osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi, łączenia osób młodych ze starszymi, wolontariuszy z mieszkańcami potrzebującymi pomocy, zbliżanie środowiska organizacji pozarządowych i aktywnych mieszkańców.

Proponowane rozwiązanie ułatwi mieszkańcom korzystanie z usług, wzmocni kompleksowość i profesjonalizm oferowanego wsparcia oraz wpłynie na podniesienie jego jakości.

Zgodnie z opinią wypracowaną podczas warsztatów Centrum Usług Społecznych mogłoby wypełniać różne zadania i funkcje:

- dzienny dom pobytu dla osób starszych,
- świetlica środowiskowa,
- poradnictwo psychologiczne oraz inne formy wsparcia /"szkoła dla rodziców", terapia rodzinna/,
- poradnictwo prawne,
- grupy wsparcia,
- interwencja kryzysowa,
- pomoc rzeczowa / żywność, sprzęt dla osób niepełnosprawnych,
- klub integracji społecznej,
- transport dla osób niepełnosprawnych.

Ponadto przeprowadzana na etapie opracowania GPR analiza wykazała, że jedną ze słabych stron jest niewystarczająca współpraca organizacji pozarządowych w zakresie realizacji wspólnej oferty dla mieszkańców Dobczyc. Wskazane jest łączenie potencjałów w ramach przedsięwzięć partnerskich w miejsce konkurencji o uwagę mieszkańców, koordynacja kalendarza wydarzeń, łączenie sił w celu starania się o finansowanie działań spoza budżetu gminy. Na spotkaniach wyrażana była potrzeba zapewnienia systematycznego wsparcia w zakresie spraw formalno-prawnych, prowadzenia księgowości, czy pozyskiwania zewnętrznych funduszy. Bardzo mocno podkreślano również potrzebę działań animacyjnych, które winny inspirować do podejmowania współpracy, korzystania z dobrych praktyk, innowacyjnych narzędzi pracy, a w szczególności poszukiwania pomysłów na szersze otwarcie

się na społeczność. Wskazano, że słabą stroną środowiska dobczyckich NGO jest nadmierna koncentracja na działaniach adresowanych do wąskiego grona członków i sympatyków organizacji. Natomiast działania służące dotarciu do szerokiego grona mieszkańców są niewystarczające i nie zawsze skuteczne.

Planując system wsparcia aktywności społecznej i obywatelskiej należy wziąć pod uwagę zróżnicowane potrzeby oraz aspiracje rozwojowe tego środowiska. Niektóre z organizacji nie planują rozwoju instytucjonalnego, chcą się opierać wyłącznie o działalność społeczną, w jak najmniejszym stopniu sformalizowaną. One wymagają konkretnej pomocy w sprawach finansowo- formalnych oraz redukcji wymagań biurokratycznych. W tym przypadku warto uwzględnić rozwiązania ułatwiające zdobywanie i rozliczanie funduszy np. system regrantingu oraz dostarczenie wsparcia w zakresie prowadzenia księgowości. Gmina jednak potrzebuje również profesjonalnych organizacji, które zechcą być partnerem dla samorządu w zakresie realizacji większych zadań publicznych. Te organizacje wymagają innego systemu wsparcia, sprzyjającego ich ciągłemu rozwojowi i podnoszeniu kompetencji.

Opisane powyżej potrzeby, oczekiwania i pomysły składają się na koncepcję Centrum Aktywności Społecznej i Obywatelskiej. Centrum rozumianego zarówno jako kompleksowy system wsparcia uwzględniający zróżnicowane potrzeby i potencjały odbiorców, jak również fizyczne miejsce spotkań (kawiarenkę społeczną) i coworkingu dla aktywnych mieszkańców i działaczy organizacji pozarządowych..

Centrum Wspierania Aktywności Obywatelskiej odpowiada na potrzebę łączenia potencjałów różnych organizacji i rozwijanie współpracy lokalnej. Działalność koncentrowałaby się na zapewnieniu obsługi i wsparcia organizacji pozarządowych i obejmowałaby:

- prowadzenie punktu w którym można skonsultować pomysł na projekt, zapoznać się z dobrymi przykładami oraz spotkać osoby zainteresowane uczestnictwem w planowaniu i realizacji przedsięwzięć służących poprawie jakości życia mieszkańców.
- udzielanie konsultacji przez ekspertów w zakresie działań mających na celu profesjonalizację organizacji pozarządowych poprzez wsparcie merytoryczno-techniczne niezbędne do sprawnego prowadzenia organizacji.
- udzielanie wsparcia grupom nieformalnych, szczególnie w zakresie uzyskania i rozliczenia pomocy finansowej.
- prowadzenie działań zachęcających organizacje oraz grupy nieformalne i mieszkańców do współpracy, dzielenia się swoimi kompetencjami i zasobami

Opisana koncepcja uzupełnia założenia Centrum Usług Społecznych i oba ośrodki mogą działać w jednym budynku.

Na obszarze rewitalizacji znajduje się, wpisany jest do gminnej ewidencji zabytków (karta gminnej ewidencji zabytków nr A-43/4), budynek szkoły podstawowej wzniesiony około 1892 r. Obiekt ten, nazywany przez mieszkańców „Chirana”, wymaga generalnego remontu. Zakres prac obejmuje odnowienie budynku, w tym elewacji zgodnie z programem prac budowlano – konserwatorskich oraz budowę schodów oraz pochylni dla osób niepełnosprawnych. Gmina uzyskała niezbędne pozwolenie na budowę.

W związku z reformą oświaty Gimnazjum zostało przekształcone w Szkołę Podstawową i obiekt Chirany, nie będzie już używany przez szkołę podstawową. Konieczne jest nadanie obiektowi nowej funkcji odpowiadającej potrzebom mieszkańców.

W GPR zaplanowano, że wyremontowany obiekt będzie stanowił miejsce prowadzenie różnorodnej działalności społecznie użytecznej nakierowanej na zaspokajanie potrzeb mieszkańców, głównie z obszaru rewitalizacji. *Działalność ta winna dać rezultat o charakterze niematerialny i może nim być np.: wiedza, kwalifikacje zawodowe, informacja, porada, przeżycia, poprawa wyglądu, zdrowia, samopoczucia, satysfakcja, odprężenie psychiczne, poczucie bezpieczeństwa.*

Po realizacji inwestycji polegającej na modernizacji i rozbudowie budynku szkoły podstawowej (Chirany) w obiekcie będzie funkcjonowało Centrum Usług Społecznych i Centrum Wspierania Aktywności Obywatelskiej.

Projekt „Przebudowa budynku Chirany na potrzeby Centrum Usług Społecznych i Centrum Wspierania Aktywności Obywatelskiej” został ujęty w Gminnym programie Rewitalizacji i może uzyskać wsparcie w ramach RPO WM Poddziałanie 11.1.2 Rewitalizacja miast średnich i małych.

Przedmiotem wsparcia w ramach konkursu nr RPMP.11.01.02-IZ.00-12-033/17 będą działania inwestycyjne służące rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych, m.in.:

1) typ projektu A – przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne, obejmujące:

– **placówki oferujące wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży** (np. **żłobki, przedszkola** i inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły, **świetlice, w tym środowiskowe**),

– obiekty rekreacyjne (np. ścieżki zdrowia, place zabaw, boiska),

– obiekty, w których świadczone są **usługi służące aktywizacji społecznej** i zawodowej mieszkańców,

– **obiekty wielofunkcyjne, w których łączone są różne funkcje społeczne,**

5) typ projektu E – **modernizacje, renowacje budynków użyteczności publicznej poprawiające ich estetykę zewnętrzną,**